

‘En ze leefden nog lang en gelukkig’

Steevast het einde van een mooi sprookje. Assepoester, Sneeuwwitje, Doornroosje ... ze leefden allemaal nog lang en gelukkig, met de prins van hun dromen. De zin is niet enkel het sluitstuk van vele sprookjes, het is ook het uitgangspunt van een uniek project dat generaties met elkaar verbindt. Samen met Hilde Maelstaf (lector, onderzoeker Hogeschool Antwerpen, die al een gelijkaardig project op poten zette: www.jongoldtimers.be) werkte de dienst cultuur een project uit dat Merelbeekse schooljongeren in contact bracht met de geschiedenis en met de bewoners van het woonzorgcentrum. De verbindende factor: de trouwjurk, want als er iets is waar mensen verhalen rond kunnen vertellen, laat het dan de trouw zijn, en bij uitbreiding, de liefde.

Hoe vaak gebeurt het dat jongeren en ouderen met elkaar in contact komen? Vandaag lijken er grenzen te bestaan tussen ouderen en het jonge grut. Iedereen lijkt in een hokje te zitten en de muren zijn te hoog om erover te kunnen kijken.

“Het uitgangspunt was om jongeren en ouderen via een creatief en kunstzinnig project met elkaar te laten communiceren”, aldus Hilde Maelstaf, “zonder meteen een resultaat na te streven. Het middel was het thema ‘trouwen!’.”

Als we kijken naar de foto's die Chris Walraed genomen heeft, kunnen we niet anders dan besluiten dat het een mooi en geslaagd project was.

Hilde: “Jazeker. Het trouwjurkenproject heeft op vele vlakken gezorgd voor een mooie dynamiek, niet enkel tussen ouderen en jongeren, maar ook in het leven van de ouderen zelf. De mensen in het woonzorgcentrum beleven de laatste fase van hun leven, zijn zorgbehoevend, en keren steeds meer naar binnen, naar het

innerlijke. Trouwen is een ingrijpende levensgebeurtenis. Die heugelijke dag ligt opgeslagen in het langetermijngeheugen. Daar hebben zelfs mensen met dementie dikwijls nog levendige herinneringen aan. Door het trouwjurkenproject konden de bewoners van het woonzorgcentrum praten over die bijzondere dag, en bij uitbreiding over de liefde, het huwelijk, plezier en verdriet. Ze kregen opnieuw een stem en werden gehoord. In plaats van hun lot lijdzaam te ondergaan, kregen ze nu in het gesprek een leidende rol.”

Ook voor de jongeren was het een boeiend en leerrijk project.

Hilde: “Jazeker. Het waren studenten zorg uit het middelbaar die gesprekken aangingen met de ouderen, de confrontatie met de emotie van de ouderen was erg leerrijk. Daarnaast was er ook een theatervoorstelling met lagere school kinderen. In principe moesten de kinderen niets doen in het woonzorgcentrum; enkel hun aanwezigheid zorgde al voor een boeiende dynamiek, voor beweging en leven.”

Hilde Maelstaf
© Foto Aktief

Die onderdompeling in het woonzorgcentrum zorgde verder voor een theaterstuk, een papieren trouwjurk en beklivende foto's.

Hilde: “Ja, we hebben veel materiaal verzameld. Mensen begonnen te vertellen over de foto's die ze meebrachten, en met die verhalen hebben de kinderen uit het basisonderwijs twee theaterstukken gemaakt. De foto's die we gebruikt hebben tijdens de gesprekken en als leidraad voor de theaterworkshops hebben we later verwerkt tot een papieren trouwjurk; dat was ook weer een gemeenschapsvormend element. De foto's gaven alleszins aanleiding tot boeiende gesprekken, omdat de bewoners van het woonzorgcentrum vaak mensen herkenden op de foto's. Het creatieve aspect zorgde voor een mooie communicatie tussen generaties.”

Wie het schoentje past ...

“De gesprekken leverden soms fijne, hilarische situaties op”, aldus Hilde, “vroeger moesten de mensen toelating vragen om te mogen

© Chris Walraed

© Chris Walraed

Chris Walraed
© Foto Aktief

trouwen, eerst aan de ouders en natuurlijk ook aan de pastoor. Een vrouw vertelde toen dat de pastoor haar vroeg of ze 'haar schoenen al gepast had'. Ze wist uiteraard niet waarover hij het had, en vond die vraag niet gepast. De pastoor had zich daar niet mee te moeien. Maar het was blijkbaar wel een vraag die steeds terugkwam. Een andere vrouw zei: "Aan mij moest de pastoor dat niet vragen, omdat hij wist dat ik zwanger was." Met andere woorden: het was een manier om te vragen of er al voorhuwelijkse betrekkingen geweest waren. Maar dat betekent ook dat we het sprookje van Assepoester in een ander daglicht moeten zien."

Ook voor fotograaf Chris Walraed was dit een zeer mooi project. "De dienst cultuur had me gevraagd om tijdens de creatieve doe-middag een trouwreportage te tonen. Terwijl de mensen samen met Hilde druk in de weer waren met het maken van papieren trouwjurken en spannende verhalen uitwisselden, zag ik mensen – bijna letterlijk – terugkeren naar het verleden en openbloeien. Prachtige momenten die ik niet zomaar kon laten voorbijgaan. Aangezien ik mijn camera bij had, ben ik foto's beginnen te nemen. Het moment waarop de kinderen in interactie traden met de ouderen was prachtig: het jeugdig enthousiasme werkte aanstekelijk en zorgde voor

een ware speeltuin aan emoties. Ik ben erg blij dat ik die intense momenten als fotograaf heb kunnen vastleggen."

© Chris Walraed

© Chris Walraed

Je kan de expo bezoeken van 24 april tot en met 29 juni in Woonzorgcentrum Het Lindeken en LDC Het Wilgenhof:

- WZC Het Lindeken, dementie-afdeling, Poelstraat 37, te bezoeken na afspraak met Isabel De Roose, 09 210 71 26
- LDC Het Wilgenhof, sociaal restaurant, Poelstraat 37, maandag t.e.m. vrijdag van 10 tot 12 en van 14 tot 18 uur

